

FÓRUM DONOROV • DONORS' FORUM • FÓRUM DONOROV • DONORS' FORUM • FÓRUM DONOROV

SLOVENSKO • SLOVAKIA • SLOVENSKO • SLOVAKIA • SLOVENSKO • SLOVAKIA

SPRÁVA

O STAVE SLOVENSKÝCH NADÁCIÍ

analýza údajov za rok 2005

Fórum donorov, november 2006

Správu o stave slovenských nadácií každoročne zostavuje Fórum donorov s cieľom poskytnúť objektívny, prehľadný a vecný obraz o stave a zložení slovenského nadačného sektora. Správa zároveň poskytuje prehľad o medziročných zmenách a trendoch vo vývoji slovenských nadácií.

Správa o stave slovenských nadácií

Správa o stave slovenských nadácií, analýza údajov za rok 2005 (ďalej len „Správa“) sprostredkúva údaje o nadačnom sektore v roku 2005, aktivitách a oblastiach podpory nadácií, majetku a financovaní nadácií. Správa zároveň poskytuje porovnanie s rokom 2004.

Predmet analýzy

Predmetom analýzy sú nadácie a ich pôsobenie v rámci mimovládneho neziskového sektora. Právnu úpravu nadácie definuje zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nadačný zákon“), ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2002.

Nadácia vzniká dňom zápisu do registra nadácií, ktorý spravuje Ministerstvo vnútra SR (ďalej len „MV SR“). Register nadácií je verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom ustanovené náležitosti týkajúce sa nadácií.

Nadačný zákon zároveň ukladá nadáciám povinnosť vypracovať výročnú správu v lehote určenej správnu radou alebo nadačnou listinou, najneskôr však do 15. mája nasledujúceho kalendárneho roka.

Metodológia

Správa za rok 2005 bola vypracovaná na základe údajov zapísaných v **registri nadácií** spravovanom MV SR (register je prístupný na www.civil.gov.sk) a údajov z **ročných správ nadácií za rok 2005** doručených MV SR v zákonom stanovenej lehote.

K 31. decembru 2005 bolo v registri nadácií zapísaných 325 nadácií, z toho osem bolo v likvidácii. Rozsah skúmaného súboru teda predstavoval 325 nadácií vedených v registri nadácií a 256 kompletných ročných správ nadácií. Všetky analyzované dáta boli čerpané z uvedených zdrojov.

Sledované oblasti analýzy

Správa vyhodnocuje nasledujúce údaje o slovenskom nadačnom sektore za rok 2005:

- I. Špecifické údaje o nadáciách
 - I. 1. Rozdelenie nadácií
 - I. 2. Príjmy nadácií
 - I. 3. Výdavky nadácií
- II. Nadačné imanie slovenských nadácií
- III. Majetok slovenských nadácií
- IV. Prostriedky prerozdelené nadáciami tretím osobám
- V. Oblasti podpory a záujmov

V záujme detailnejšieho spracovania sledovaných oblastí boli analyzované údaje rozčlenené a následne skúmané podľa nasledujúcich kritérií:

A. Typ nadácie

B. Napĺňanie poslania nadácií (v roku 2005)

A. Typ nadácie

1. Firemné nadácie
2. Komunitné nadácie
3. Ostatné nadácie

Do kategórie „Ostatné nadácie“ boli zaradené všetky nadácie, ktorých zriaďovateľom (jedným zo zriaďovateľov) nebol subjekt zriadený za účelom podnikania (**firemná nadácia**) a ktoré nespĺňajú špecifiká **komunitnej nadácie** (zverejnené na <http://akn.ddt.sk/charakteristika>).

Tematicky je túto kategóriu možné ďalej rozčleniť na:

- 3.1. školské nadácie – nadácie zriadené pri školách a školských zariadeniach;
- 3.2. zdravotné nadácie – nadácie pridružené k nemocniciam, ich jednotlivým oddeleniam, rôznym sociálnym zariadeniam, rehabilitačným a ozdravným centráram;
- 3.3. cirkevné nadácie – nadácie zriadené na opravu cirkevných pamiatok a šírenie náboženskej viery;
- 3.4. vládne nadácie – nadácie, jedným zo zriaďovateľov ktorých je inštitúcia štátnej správy;
- 3.5. nezávislé nadácie – nadácie pracujúce samostatne a nezávisle od iných inštitúcií;
- 3.6. iné nadácie.

Rozdelenie jednotlivých nadácií do zadefinovaných podkategórií je však vzhľadom na neúplnosť zverejnených údajov náročné a nepresné, a preto sme pri analýze sledovaných oblastí túto kategóriu ďalej nešpecifikovali.

B. Napĺňanie poslania nadácií (v roku 2005)

1. Grantujúce nadácie
2. Operačné nadácie
3. Neaktívne nadácie

Nadácie môžu svoje verejnoprospešné poslanie napĺňať implementáciou vlastných programov a projektov (**operačné nadácie**) alebo rozdeľovaním finančných prostriedkov tretím osobám (**grantujúce nadácie**). Nadácia, ktorá v roku 2005 realizovala vlastné programy a mala aj grantový systém, bola zaradená do skupiny grantujúcich nadácií.

V prípade, že nadácia v roku 2005 nevykonávala žiadnu činnosť, bola zaradená do skupiny **neaktívnych nadácií**. V tejto skupine sa nachádzajú aj nadácie, ktoré sú vedené v registri nadácií ako nadácie v likvidácii.

STRUČNÉ ZHRNUTIE ZÁVEROV ANALÝZY

- Svoju zákonnú povinnosť zaslať výročnú správu MV SR si v roku 2005 splnilo 256 nadácií, čo predstavuje 78,7 %.
- Slovenský nadačný sektor v roku 2005 tvorili operačné, grantujúce a neaktívne nadácie.
- K 31. decembru 2005 bolo v registri nadácií zapísaných 325 nadácií, z toho 69 (21 %) firemných, 12 (4 %) komunitných a 244 (75 %) ostatných nadácií.
- Registrované nadačné imanie nadácií malo k 31. decembru 2005 hodnotu 314 818 649 Sk.
- Priemerná výška registrovaného nadačného imania k 31. decembru 2005 bola 968 673 Sk.
- Aktíva slovenských nadácií k 31. decembru 2005 predstavovali 2 488 701 767 Sk.
- Príjmy slovenských nadácií v roku 2005 predstavovali 1 137 980 143 Sk.
- Výdavky nadácií v roku 2005 predstavovali 1 127 601 129 Sk.
- Grantujúce nadácie udelili v roku 2005 granty v celkovej výške 703 271 216 Sk.
- TOP 10 nadácií v roku 2005 prerozdeleno granty v hodnote 74,8 % z celkového objemu udelených grantov.
- Najčastejšie podporovanou oblasťou bola v roku 2005 oblasť vzdelávania.

MEDZIROČNÉ POROVNANIA: ZMENY A TRENDY VO VÝVOJI

- V roku 2005 bolo zaregistrovaných 28 nadácií.
- Vzrástol počet grantujúcich nadácií zo 165 na 188 nadácií.
- Počet neaktívnych nadácií vzrástol z 50 na 69 nadácií.
- Počet operačných nadácií klesol zo 79 na 68 nadácií.
- Počet firemných nadácií sa zvýšil zo 60 na 68 a počet ostatných nadácií z 222 na 244.
- Príjmy nadácií boli v porovnaní s rokom 2004 vyššie o 58 927 578 Sk.
- V porovnaní s rokom 2004 stúpli aj výdavky nadácií, a to o 82 539 114 Sk.
- Registrované nadačné imanie k 31. decembru 2005 vzrástlo o 7 142 857 Sk.
- Priemerná výška nadačného imania sa znížila o 77 843 Sk.
- TOP 10 najväčších grantujúcich nadácií udelilo v roku 2005 granty v celkovej sume o 90 154 033 Sk vyššej ako v roku 2004.
- Objem grantov, ktoré udelili v roku 2005 grantujúce nadácie, bol o 93 360 578 Sk vyšší ako v roku 2004.

I. ŠPECIFICKÉ ÚDAJE O NADÁCIÁCH

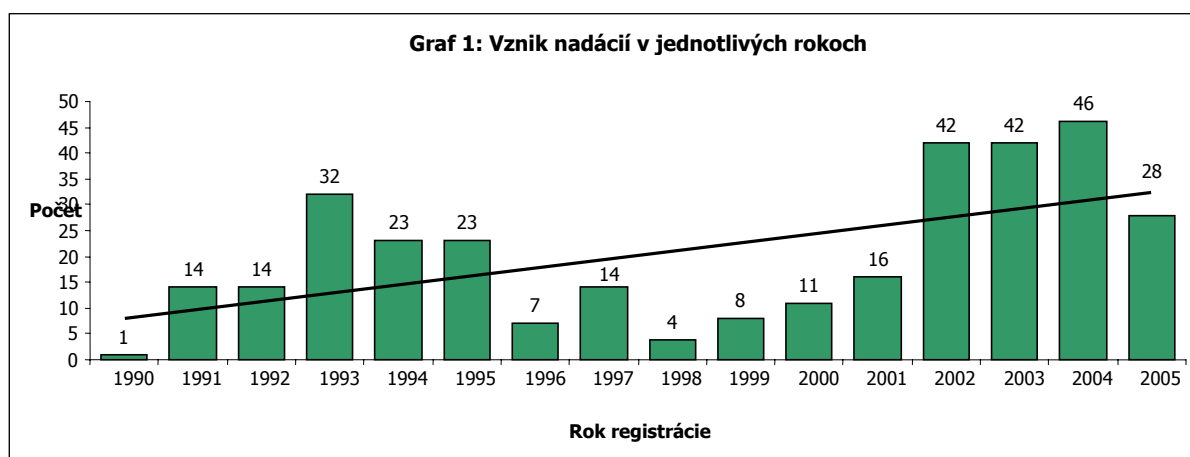
I. 1. ROZDELENIE NADÁCIÍ

I. 2. PRÍJMY NADÁCIÍ

I. 3. VÝDAVKY NADÁCIÍ

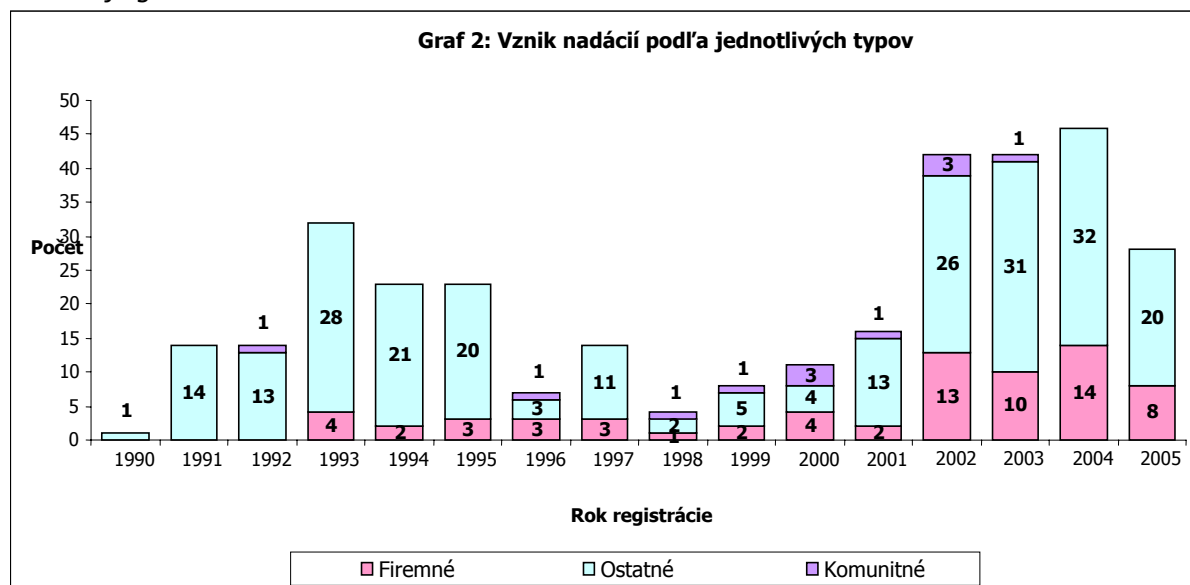
Silný a stabilný nadačný sektor je jedným z pilierov rozvoja občianskej spoločnosti a plní dôležitú úlohu v udržateľnom rozvoji neziskového sektora. Faktory, ako je vhodné legislatívne prostredie, dostupnosť finančných zdrojov, vhodné podmienky na nadväzovanie medzisektorových partnerstiev či dostupnosť medzinárodných iniciatív neovplyvňujú len samotnú činnosť a efektívne fungovanie nadácií, ale hrajú kľúčovú úlohu aj pri rozhodovaní o výbere vhodnej právnej formy na realizáciu verejnoprospešných projektov.

V rokoch 2002, 2003 a 2004 je možné pozorovať nadpriemerný nárast vzniku nadácií (graf 1), pričom hodnoty za rok 2002 sú sčasti ovplyvnené aj zmenou legislatívy. Nadačný zákon, ktorý nadobudol platnosť 1. marca 2002, priniesol aj povinnú preregistráciu nadácií.

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Na vznik nadácií v jednotlivých rokoch sme sa pozerali aj z pohľadu typu vzniknutej nadácie, údaje sumarizuje graf 2.

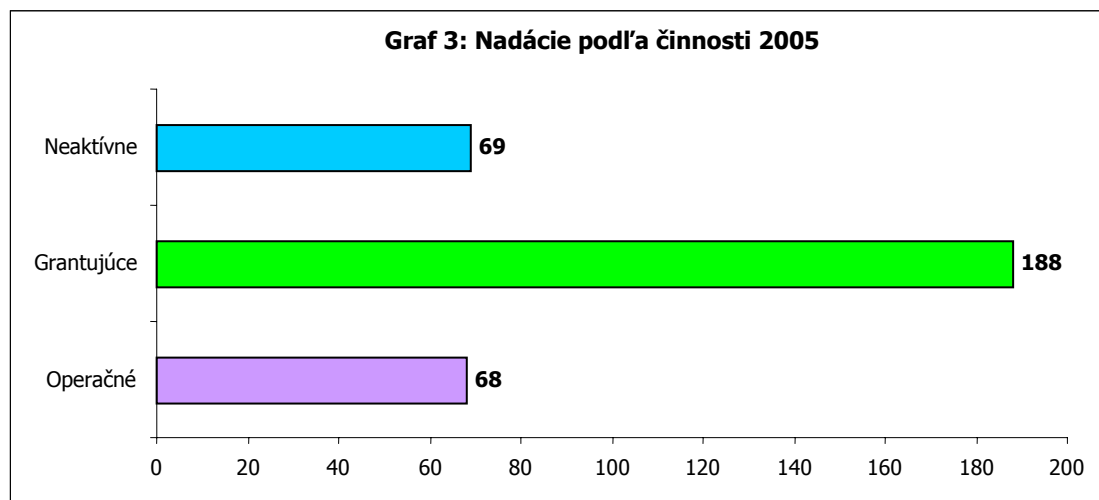
Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

I. 1. ROZDELENIE NADÁCIÍ

Rozdelenie nadácií podľa spôsobu naplňania poslania

Spôsob, akým nadácie naplňajú svoje poslanie, t. j. či vyvíjajú grantovú činnosť, realizujú vlastné programy, alebo sú neaktívne, závisí od objemu finančných prostriedkov, ktoré sa im darí získavať z vlastných a externých zdrojov. Príjmy nadácií sú premenlivou veličinou, na ktorú majú vplyv mnohé faktory, napríklad legislatíva, daňový systém, stupeň rozvoja firemnej filantropie, spoločenská uvedomelosť občanov atď.

Podľa zverejnených údajov za rok 2005 je možné nadácie podľa spôsobu naplňania svojho poslania rozdeliť nasledujúcim spôsobom:

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Porovnanie s rokom 2004

V porovnaní s rokom 2004 je možné konštatovať pozitívny trend v počte grantujúcich nadácií, ktorý vzrástol zo 165 na 188. Zároveň sa však zvýšil počet neaktívnych nadácií, a to z 50 na 69 nadácií. Počet operačných nadácií medziročne poklesol zo 79 na 68 nadácií.

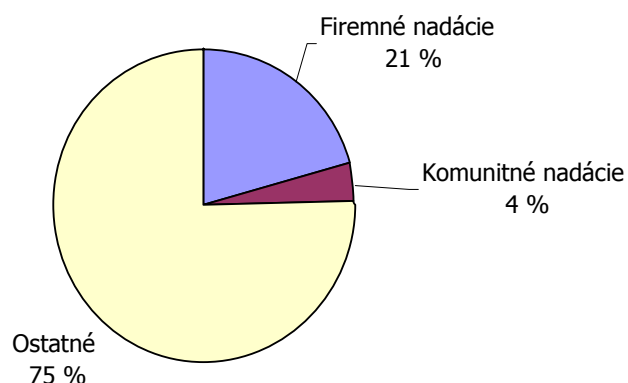
Rozdelenie nadácií podľa typu nadácií

K 31. decembru 2005 bolo v registri nadácií zapísaných 69 firemných, 12 komunitných a 244 ostatných nadácií. Graf 4 prehľadne znázorňuje podiel jednotlivých typov nadácií na celkovom nadačnom sektore.

Porovnanie s rokom 2004

V porovnaní s rokom 2004, počet firemných nadácií sa zvýšil zo 60 na 68 a počet ostatných nadácií z 222 na 244. Počet komunitných nadácií sa nezmenil.

Graf 4: Zloženie nadačného sektora v roku 2005

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

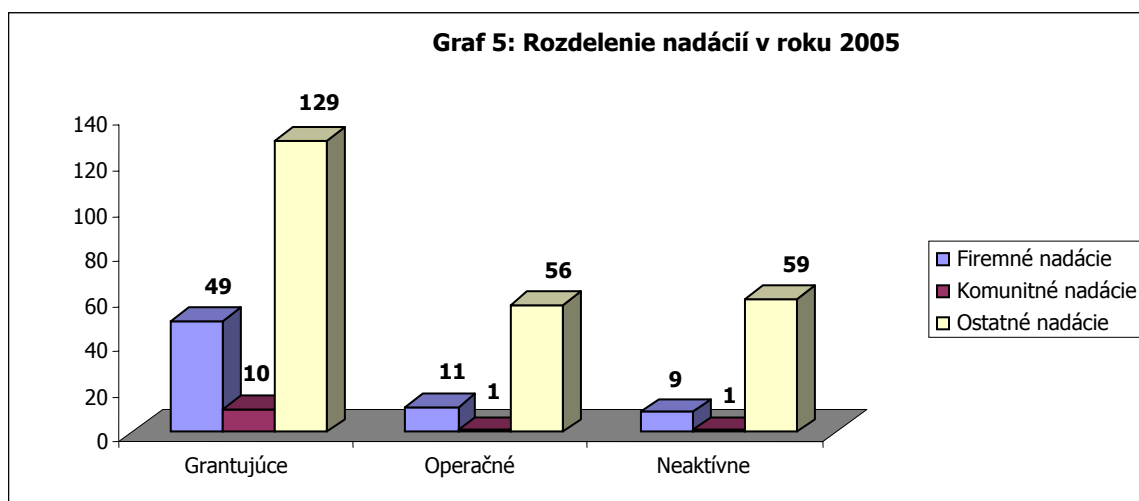
Údaje za rok 2005 môžeme prehľadne zoradiť do nasledujúcej tabuľky a grafu, ktoré kvantifikujú nadácie podľa obidvoch stanovených kritérií.

Tabuľka 1

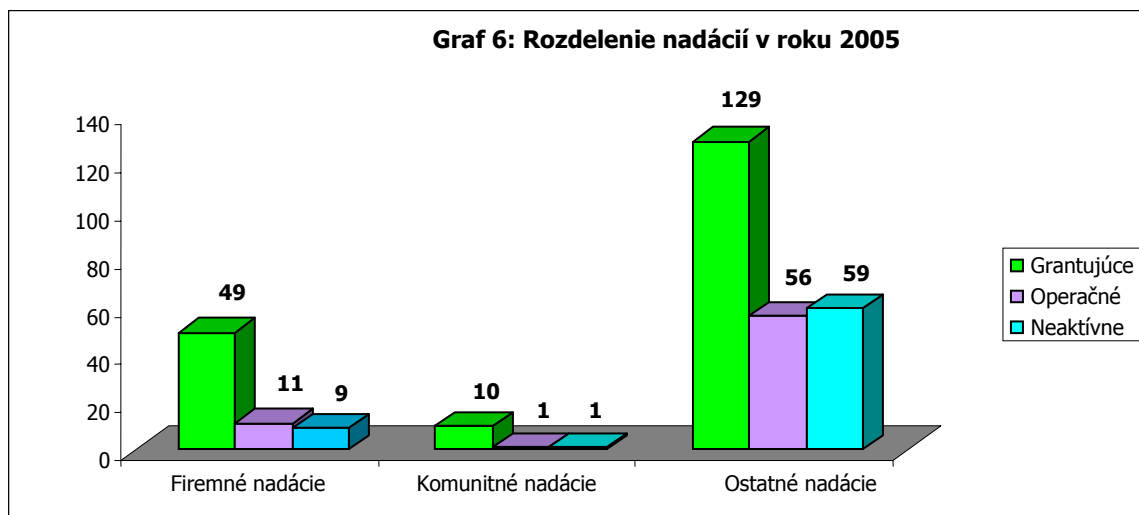
	Grantujúce	Operačné	Neaktívne	Spolu
Firemné nadácie	49	11	9	69
Komunitné nadácie	10	1	1	12
Ostatné	129	56	59	244
	188	68	69	325

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Graf 5: Rozdelenie nadácií v roku 2005

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

I. 2. PRÍJMY NADÁCIÍ

- **Príjmy slovenských nadácií v roku 2005 predstavovali 1 137 980 143 Sk.**
- **V porovnaní s rokom 2004 stúpli príjmy slovenských nadácií o 58 927 578 Sk.**

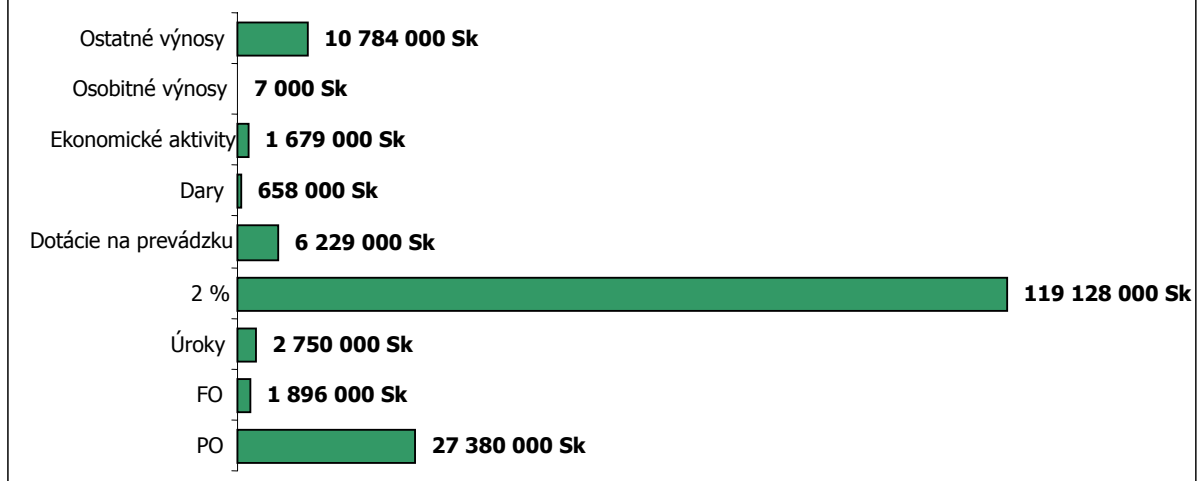
Firemné nadácie sú neoddeliteľnou a prirodzenou súčasťou nadačného sektora. Na Slovensku sme vznik firemných nadácií prvýkrát zaregistrovali až v roku 1993, pričom niekoľkonásobne vyšší počet nových firemných nadácií sme zaznamenali v rokoch 2002, 2003 a 2004.

Pri pohľade na príjmy firemných nadácií v roku 2005 môžeme konštatovať, že existencia mechanizmu asignácie 2-percentného podielu zaplatenej dane právnických (PO) a fyzických osôb (FO) hrá dôležitú úlohu vo fungovaní nadácií. Je však potrebné zdôrazniť, že mechanizmus daňovej asignácie neovplyvňuje výlučne firemné nadácie, ale má vplyv na existenciu a funkčnosť celého nadačného sektora: mechanizmus je druhým najväčším zdrojom príjmov pre komunitné aj ostatné nadácie.

Príjmy získané prostredníctvom asignačného mechanizmu tvorili u firemných nadácií v roku 2005 takmer 70 % všetkých príjmov. Pre objektivnosť a úplnosť analýzy je však potrebné uviesť, že údaje sú skreslené hraničnou hodnotou príjmov Nadácie SPP, ktorá v roku 2005 získala prostredníctvom tohto mechanizmu 88 785 000 Sk.

Podrobnejšie informácie o príjmoch firemných nadácií v roku 2005 poskytuje graf 7, o príjmoch komunitných nadácií graf 8 a o príjmoch ostatných nadácií graf 9.

Graf 7: Zdroje príjmov firemných nadácií v roku 2005

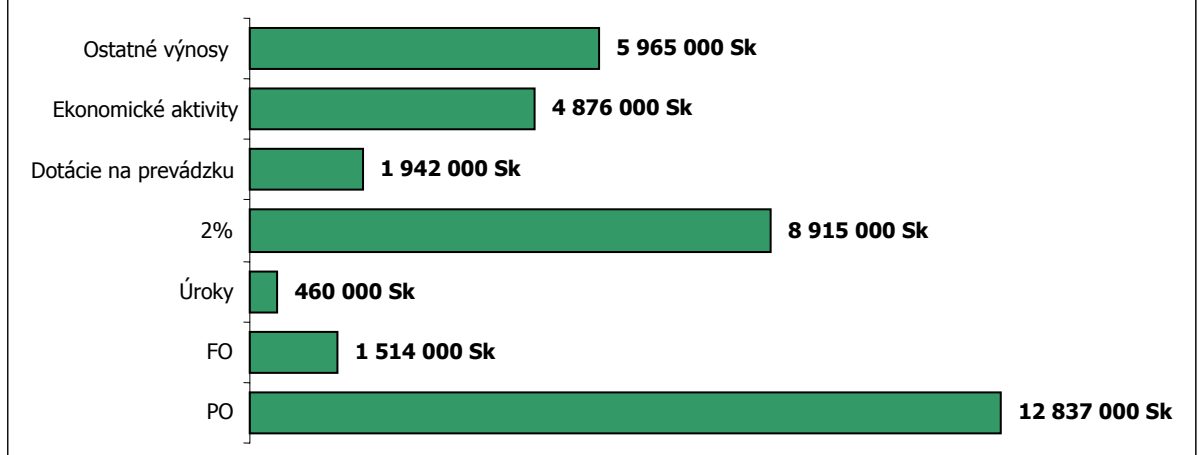

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Porovnanie s rokom 2004

- ☞ **klesli:** príjmy od FO, príjmy z 2 %, príjmy z ekonomických aktivít¹
- ☞ **stúpili:** príjmy od PO, úroky, dary

Graf 8: Zdroje príjmov komunitných nadácií v roku 2005

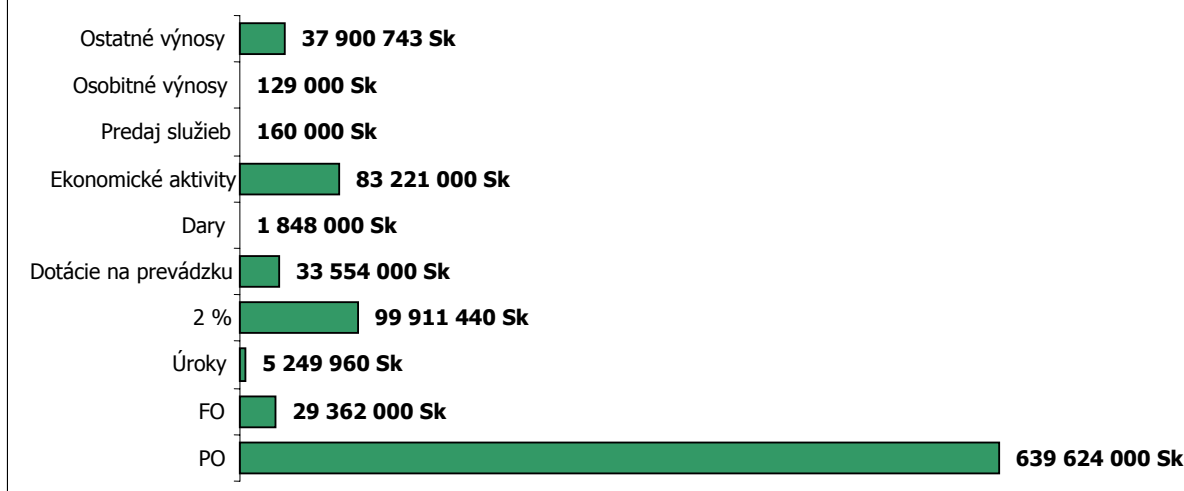
Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Porovnanie s rokom 2004

- ☞ **klesli:** príjmy od PO, FO
- ☞ **stúpili:** príjmy z 2 %, úroky, príjmy z ekonomických aktivít

¹ Podľa nadačného zákona, nadácia nemôže podnikat' s výnimkou prenechania nehnuteľnosti do nájmu, organizovania kultúrnych, vzdelávacích, spoločenských alebo športových akcií, ak touto činnosťou účinnejšie využije svoj majetok a táto činnosť bude v súlade s verejnosprospešným účelom nadácie (§ 29 nadačného zákona).

Graf 9: Zdoje príjmov ostatných nadácií v roku 2005

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Porovnanie s rokom 2004

- ☞ **klesli:** príjmy od PO, príjmy z 2 %, dary, príjmy z ekonomických aktivít
- ☞ **stúpili:** príjmy od FO, úroky

I. 3. VÝDAVKY NADÁCIÍ

- **Výdavky nadácií v roku 2005 predstavovali 1 127 601 129 Sk.**
- **V porovnaní s rokom 2004 stúpili výdavky nadácií o 82 539 114 Sk.**

Výdavky nadácií je možné vo všeobecnosti rozdeliť medzi:

- ☞ **vlastné programy**, ktoré nezahŕňajú výdavky na administratívu nadácie alebo náklady na zabezpečenie ekonomických aktivít nadácie
- ☞ **grantovú činnosť** – rozdeľovanie finančných prostriedkov tretím osobám

Podiel jednotlivých výdavkov medzi nadáciami bol v roku 2005 nasledujúci:

Tabuľka 2

	Vlastné programy	Grantová činnosť
Firemné nadácie	1 %	85 %
Komunitné nadácie	16 %	37 %
Ostatné nadácie	6 %	59 %

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

Porovnanie s rokom 2004

V porovnaní s rokom 2004 stúpila grantová činnosť firemných nadácií o 5 % a ostatných nadácií o 2 %. Komunitné nadácie grantovali v roku 2005 o 3 % menej.

II. NADAČNÉ IMANIE SLOVENSKÝCH NADÁCIÍ

Nadačné imanie je majetok nadácie zapísaný do registra nadácií. Základná hodnota nadačného imania musí byť najmenej 200 000 Sk, pričom túto základnú hodnotu môžu tvoriť len peňažné prostriedky a nehnuteľnosti. Hodnotu prevyšujúcu 200 000 Sk môžu tvoriť aj hnutel'né veci, cenné papiere a iné majetkové práva a hodnoty ocenené peniazmi. Hodnotu nadačného imania nie je možné znížiť.

- **Registrované nadačné imanie nadácií malo k 31. decembru 2005 hodnotu 314 818 649 Sk, čo v porovnaní s rokom 2004 predstavuje nárast o 7 142 857 Sk.**
- **Priemerná výška nadačného imania je 968 673 Sk, čo v porovnaní s rokom 2004 predstavuje pokles o 77 843 Sk.**
- **Najvyššiu zaregistrovanú výšku nadačného imania má Nadácia Slovenskej sporiteľne.**

Rozloženie registrovaného nadačného imania podľa typu nadácie:

Tabuľka 3

Registrované nadačné imanie spolu	314 818 649 Sk	100 %
Firemné nadácie	215 896 543 Sk	69 %
Komunitné nadácie	10 056 900 Sk	3 %
Ostatné	88 865 206 Sk	28 %

Zdroj: Register nadácií, N = 325

Rozloženie registrovaného nadačného imania podľa spôsobu napl'ňania poslania nadácie:

Tabuľka 4

Registrované nadačné imanie spolu	314 818 649 Sk	100 %
Grantujúce nadácie	277 064 772 Sk	88 %
Operačné nadácie	20 519 077 Sk	7 %
Neaktívne nadácie	17 234 800 Sk	5 %

Zdroj: Register nadácií a výročné správy, N = 325

III. MAJETOK SLOVENSKÝCH NADÁCIÍ

Majetok nadácie tvorí nadačné imanie, nadačný fond a ostatný majetok nadácie. Ostatný majetok, ktorý nie je súčasťou nadačného imania alebo nadačného fondu, tvoria peňažné prostriedky, cenné papiere, ako aj iné majetkové práva a peniazmi ocenené iné majetkové hodnoty (§ 3, písm. (4) nadačného zákona).

Nadácia môže na podporu verejnoprospešného účelu vytvoriť aj nadačný fond, ktorý vzniká rozhodnutím správnej rady alebo na základe písomnej zmluvy s fyzickou alebo právnickou osobou. Nadačný fond nemá právnu subjektivitu a môžu ho tvoriť finančné prostriedky, ktoré nie sú súčasťou nadačného imania alebo ostatného majetku nadácie. Vo svojich výročných správach za rok 2005 informuje 16 nadácií o tom, že spravuje aj nadačné fondy.

- **Aktíva slovenských nadácií mali k 31. decembru 2005 hodnotu 2 488 701 767 Sk.**
- **Nadácia s najväčšími aktívami je Nadácia Intenda.**

IV. PROSTRIEDKY PREROZDELENÉ NADÁCIAMI TRETÍM OSOBÁM

- **Grantujúce nadácie udelili v roku 2005 tretím osobám granty v celkovej hodnote 703 271 216 Sk.**
- **TOP 10 nadácií v roku 2005 prerozdeleno granty v hodnote 526 236 000 Sk, čo predstavuje skoro 75 % z celkového objemu udelených grantov.**

Nasledujúca tabuľka zobrazuje TOP 10 najväčších slovenských nadácií v roku 2005 podľa objemu udelených grantov. Rebríček dopĺňajú údaje o objemoch finančných prostriedkov vynaložených na vlastné programy.²

Tabuľka 5

	Názov nadácie	Mesto	Výška udelených grantov	Vlastné programy a prevádzka	Spolu	Podiel na celkovej sume udelených grantov (v %)
1.	Nadácia Pázmány Péter Alapítvány	Galanta	183 930 000	8 646 000	192 576 000	26
2.	Nadácia SPP	Bratislava	97 044 000	6 804 000	103 848 000	14
3.	Nadácia na podporu občianskych aktivít	Bratislava	49 954 000	11 170 000	61 124 000	7
4.	Nadácia pre Univerzitu Jána Selyeho	Komárno	42 103 000	41 743 000	83 846 000	6
5.	SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych zmien	Bratislava	30 581 000	15 172 000	45 753 000	4
6.	Nadácia otvorenej spoločnosti	Bratislava	29 735 000	24 521 000	54 256 000	4
7.	Nadácia Ekopolis	B. Bystrica	26 867 000	8 454 000	35 321 000	4
8.	Stredo európska nadácia	Bratislava	25 500 000	8 314 000	33 814 000	4
9.	Nadácia MEDICAL	Bratislava	23 682 000	5 134 000	28 816 000	3
10.	Karpatská nadácia	Košice	16 840 000	8 103 000	24 943 000	2
	SPOLU		526 236 000	138 061 000	664 297 000	75

Zdroj: Výročné správy, N = 256

Podľa typu nadácií môžeme analyzované dáta udelených grantov za rok 2005 zoradiť do nasledujúcich prehľadov najväčších a najmenších grantujúcich nadácií:

Firemné nadácie	Nadácia SPP	97 044 000 Sk
	Nadácia Kol'aje	10 000 Sk
Komunitné nadácie	Komunitná nadácia Bratislava	5 858 000 Sk
	Komunitná nadácia mesta Humenné	128 000 Sk
Ostatné	Nadácia Pázmány Péter Alapítvány	183 930 000 Sk
	Nadácia ochrany prírody a voľne žijúcich zvierat	2 100 Sk

Porovnanie s rokom 2004

- TOP 10 najväčších grantujúcich nadácií udelilo v roku 2005 o 90 154 033 Sk viac ako v roku 2004.

² Do TOP 10 najväčších grantujúcich nadácií nebola zaradená jedna nadácia, ktorá v zákonom stanovenej lehote nedodala na MV SR kompletne finančné výkazy a audit za rok 2005.

- Osem z desiatich nadácií, ktoré sa umiestnili v TOP 10 najväčších grantujúcich nadácií za rok 2005, figurovali aj v rebríčku za rok 2004.
- Grantujúce nadácie udelili v roku 2005 granty v celkovej sume o 93 360 578 Sk vyššej ako v roku 2004.

V. OBLASTI PODPORY A ZÁUJMOV

- **Najčastejšie podporovanou oblasťou bola aj v roku 2005 oblasť vzdelávania.**
- **Najmenej podporovanou oblasťou boli v roku 2005 náboženstvá a cirkvi.**

Zostavenie prehľadného zoznamu oblastí podporovaných slovenskými nadáciami komplikuje skutočnosť, že jednotlivé nadácie používajú na označenie oblastí, ktoré podporujú, rôznu kategorizáciu. Pre účely zostavenia tejto Správy sme rovnako ako v správe za rok 2004 analyzované údaje najskôr previedli do Medzinárodnej klasifikácie neziskových organizácií (ICNPO) vytvorenej Center for Civil Society Studies na Univerzite Johna Hopkinsa (USA).

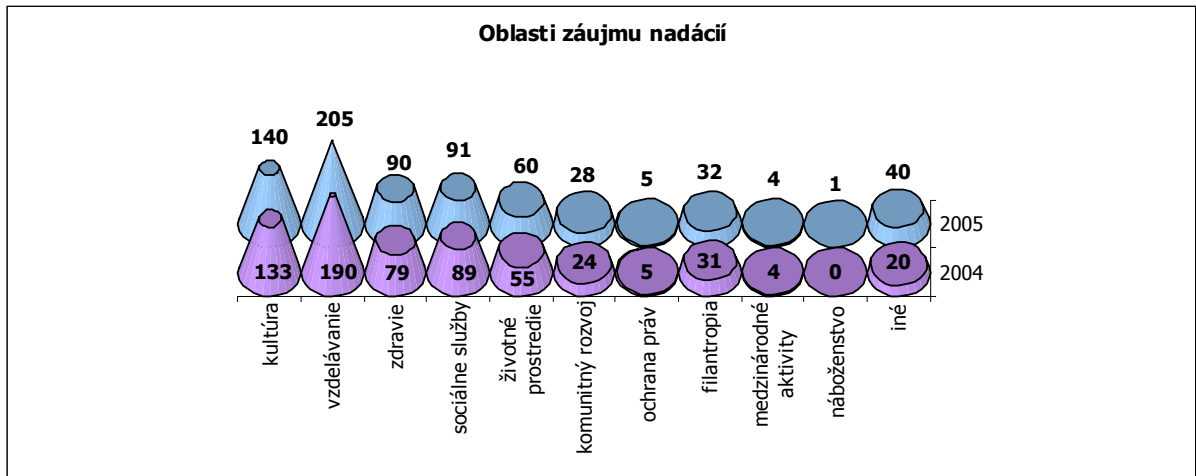
Klasifikácia ICNPO je určená priamo pre neziskové organizácie a zahŕňa 12 hlavných kategórií:

1. Kultúra, šport a voľný čas
2. Vzdelávanie a výskum
3. Zdravie
4. Sociálne služby
5. Životné prostredie
6. Komunitný rozvoj a bývanie
7. Ochrana práv a obhajoba záujmov, politika
8. Filantropia a dobrovoľníctvo
9. Medzinárodné aktivity
10. Náboženstvá a cirkvi
11. Hospodárske a profesijné združenia, odbory
12. Činnosti inde nezaradené

Údaje uvádzané v ročných správach sme roztriedili podľa uvedenej klasifikácie, pričom do kategórie 12 boli priradené činnosti ako napríklad vytváranie špecifických nadačných fondov, organizovanie konferencií a seminárov, podpora slobody podnikania a liberálnych princípov v ekonomike, rozvoj drobného podnikania, podpora poprivatizačnej revitalizácie slovenských podnikov, historické vozidlá či zvyšovanie profesionálnej úrovne sudcov.

Nadácie uvádzali viaceré oblasti svojich záujmov a podpory.

Rozloženie záujmov slovenského nadačného sektora v roku 2005, ako aj porovnanie s rokom 2004, je možné zobrazit' nasledujúcim spôsobom:

Graf 10. Zdroj: Register nadácií , N = 325